

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
IMPLEMENTATION OF SUFFICIENCY ECONOMY IN THE COMMUNITY BAN HUA
AO COMMUNITY, VILLAGE NO. 5, BANG CHANG SUBDISTRICT,
SAMPRAN DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE

¹เรวดี มาลัยศรี, ²อุไรวรรณ พงศ์สุภากุล, ³จรรยาพร สุธีดวงสมร,
⁴พีรพัฒน์ ศิริรัตนพรรณ, ⁵วรรณวิศา มะโหฬาร, ⁶ดรุณี ตั้งสีฟ้า, และ
⁷บุตรี จารุจินดา

¹Rewadee Malaisri, ²Uraiwan Pongsupakul, ³Janyaporn Suteeuangsamorn,
⁴Peerapat Sirirattanaphan, ⁵Wanwisa Maholan, ⁶Darunee Tungsrif, and
⁷Bhudtree Charuchinda

¹คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ประเทศไทย

¹Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: Suwannee-CA@hotmail.com

Received:2023-01-29

Revised:2023-04-23

Accepted:2023-04 -29

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และ (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยคุณภาพ โดยการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง จาก ผู้นำในชุมชนชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และผู้นำครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัวในชุมชน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ นำเสนอผลการศึกษาวิจัยโดยวิธีการสรุปพรรณนาความ

ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน บ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรมในชุมชน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ ด้านการจัดการครอบครัว ด้านการมีส่วนร่วม (2) ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้นำในสถาบันครอบครัวมีการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขาดแคลนมากขึ้น เพราะผู้นำสถาบันครอบครัวจะเป็นเด็กหนุ่มที่มีอายุน้อยและไม่มากและมีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบไม่สูงนัก และ (3) แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ควรให้สถาบันครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นำสถาบันครอบครัวและชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ ให้ชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 มีบทบาทให้การสนับสนุนนโยบายและงบประมาณ และควรส่งเสริมการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง และควรหาวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ

คำสำคัญ: เศรษฐกิจพอเพียง; ปฏิบัติ; ชุมชนบ้านหัวอ่าว; หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง; จังหวัดนครปฐม

Abstract

This study's objectives were to (1) examine the situation regarding the application of sufficiency economic principles in the Ban Hua Ao Community, Village No. 5, Bang Chang Subdistrict, Sampran District, Nakhon Pathom Province, and (2) investigate the issues and challenges in applying the sufficiency economy principles in the Ban Hua Ao Community, Village No. 5, Bang Chang Subdistrict, Sampran District, Nakhon Pathom Province. The Ban Hua Ao community leaders and 10 family leaders or members of the community were chosen as the primary informants for this qualitative investigation. Interview forms were used to collect data, and descriptive summaries were used to summarize the findings of the study.

The study's results indicated that (1) the community of Ban Hua Ao, Village No. 5, Bang Chang Subdistrict, Sampran District, Nakhon Pathom Province, including economic, social, and cultural aspects, morality, ethics, cost reduction, increased income, family management, and participation, was a better match for the sufficiency economy principle, (2) issues and challenges encountered when implementing the sufficiency economy principle in Ban Hua Ao Community, Village No. 5, Bang Chang Sub-district, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province revealed that the family institute leaders, who will be young men with average maturity and responsibility, practiced the sufficiency economy principle less frequently, and (3) Recommendations for putting the sufficiency economy principles into practice in the Ban Hua Ao Community, Village No. 5, Bang Chang Subdistrict, Sampran District, Nakhon Pathom Province, including successful knowledge exchange between family institute leaders and other communities, letting the Ban Hua Ao Community, Village No. 5,

have a role in supporting policies and budgets, and seriously promoting the implementation of the sufficiency economy in daily life.

Keywords: Sufficiency Economy; Practice; Ban Hua Ao Community; Moo 5 Bang Chang Subdistrict; Nakhon Pathom Province.

บทนำ

สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยตกอยู่ในภาวะเดือดร้อนทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาสังคม ซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากสังคมไทยจะให้ความสำคัญกับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม จนทำให้คนทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ บางคนถึงกับสละจรรยาบรรณในวิชาชีพนำความรู้ ความสามารถของตนไปแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนที่จะเกิดกับคนอื่นในสังคม ขอเพียงให้ตนเองได้รับประโยชน์สูงสุดก็พอ ทุกคนต้องการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง จึงเกิดการแข่งขันกันเพื่อให้ได้เงินตราโดยไม่จำกัดรูปแบบ เช่น การฉ้อโกงรวมถึงการฉ้อราษฎร์บังหลวง การดำเนินกิจกรรมนอกกฎหมาย (Chuamuangphan, 2008)

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (The Chaipattana Foundation, 2010) เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐบาล ในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคโลกาภิวัตน์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้พระราชทานความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงการดำรงชีวิตของประชาชนในทุกระดับ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินการในทางพอเพียง โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเพื่อให้เท่าทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ทรงให้ความสำคัญการพัฒนาที่สมดุล มีการพัฒนาเป็นลำดับขั้น เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐานให้มีความเข้มแข็งในด้านความพออยู่พอกิน การพัฒนาสุขภาพอนามัย การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่จะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าในระดับที่สูงขึ้นต่อไป นอกจากนั้นปรัชญายังให้หลักการพัฒนาที่เน้นองค์รวมโดยมุ่งความสุขของบุคคล ทั้งด้านวัตถุ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยไม่ปฏิเสธกระแสโลกาภิวัตน์ แต่ชี้ให้มีความรู้เท่าทันผลกระทบที่เกิดจากการ

เปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอก โดยอาศัยความรอบรู้ รอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนผนวกด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีสติปัญญาและความพร้อมที่จะรับความผันผวนของการเปลี่ยนแปลง (Office of the Royal Development Projects Board, 2007)

รัฐบาลได้นำนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบแนวคิดการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ยึดความพอดีหรือทางสายกลาง หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงในการดำเนินงาน สร้างความสมดุล สร้างภูมิคุ้มกัน ภายใต้การมีคุณธรรมและจริยธรรม โดยใช้ 4 ป. คือ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ เป็นตัวกำกับเพื่อนำไปสู่ความสมานฉันท์ ก่อให้เกิด “สังคมอยู่ดีมีสุข” และได้กำหนดนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม “ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้คนในประเทศเกิดคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งเป็นเรื่องของการดำรงอยู่ของชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุข (Phuhongthong and Uwanno, 2009) หากมองตามทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับทุกระดับได้เป็นอย่างดี ในการแก้ปัญหานั้นจะเกิดขึ้นและสำเร็จได้ด้วยดี จากความร่วมมือ ความสามัคคี และความเข้าใจในศักยภาพของชุมชนในการรวมตัวกันทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือค้ำจุนซึ่งกันและกันระหว่างกัน ระหว่างกลุ่ม และระหว่างชุมชน อันจะทำให้การเอารัดเปรียบกัน หรือความเหลื่อมล้ำในสังคมหมดไปได้ และก่อให้เกิดความพอเพียงอันเป็นเกราะที่เข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับครอบครัว ชุมชน และประเทศได้ หากสามารถน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิดและวิถีปฏิบัติด้วยความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงของประเทศให้ยั่งยืนตลอดไป (Phatthanamanee, 2018)

ชุมชนบ้านหัวอ่าว ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีจำนวนครัวเรือน 185 ครัวเรือนประชากร จำนวน 711 คน ผู้สูงอายุ 116 คน หมู่บ้านมีพื้นที่ 975 ไร่ สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ดินเป็นดำนุ่มแม่น้ำมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเพาะปลูก มีลำคลอง 4 สายไหลผ่านพื้นที่ คือ คลองจินดา คลองบางช้าง คลองตาเพ็ญ และคลองยายเหริญ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่รับน้ำจากแม่น้ำท่าจีน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะดิน (Bangchang Subdistrict Administrative Organization, 2016) ชาวบ้านในชุมชนบ้านหัวอ่าว เริ่มตระหนักถึงปัญหาที่ชุมชนเผชิญ ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม สุขภาพและสิ่งแวดล้อม เป็นจุดเริ่มต้นที่นำชุมชนเข้าสู่กระบวนการพัฒนาแบบระเบิดจากข้างใน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ปัจจุบันคนในชุมชนโดยเฉพาะผู้นำมีความเข้าใจลึกซึ้งในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดเป็นหลักคิดหลักปฏิบัติในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง กรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัคร และผู้ที่สนใจได้รับการฝึกอบรม การศึกษาดูงานอย่างทั่วถึง สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเกิดตัวอย่างการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เห็นผลเป็นรูปธรรมทั้งด้านการบริหารและการพัฒนา (Office of the National Economic and Social Development Council, 2014)

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อจะได้ทราบสภาพการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหาและอุปสรรคของคนในชุมชน และแนวทางในการแก้ปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน เพื่อสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมั่นคง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 40 ครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกจากตัวแทนกลุ่มแม่บ้านในชุมชนชุมชนบ้านหัวอ่าว และตัวแทนผู้นำชุมชนชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยกำหนดว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 1) ต้องมีความยินดีที่จะให้ข้อมูล 2) ต้องอาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และ 3) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีแนวคำถามในการเข้าไปสัมภาษณ์ตามที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า สำหรับใช้สัมภาษณ์ตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้กระบวนการสัมภาษณ์ประกอบการพูดคุยสนทนากันทำการจดบันทึกและบันทึกภาพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) การศึกษาข้อมูลจากทางเอกสารจะดำเนินการก่อนเข้าเก็บข้อมูลภาคสนาม รวมทั้งค้นคว้าเพิ่มเติมในขณะที่เข้าเก็บข้อมูลภาคสนาม และหลังเสร็จสิ้นการศึกษาภาคสนาม และศึกษาค้นคว้างานเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูล เช่นเอกสารทางวิชาการ นิตยสาร วารสาร และค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต

2) การวิจัยภาคสนาม (Field Research) เพื่อประสานความร่วมมือและทำความเข้าใจกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ก่อนการลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ ในแนวคำถามการสัมภาษณ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิแล้ว ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มแล้วนำมาตีความ สังเคราะห์และวิเคราะห์แล้วนำมาเรียบเรียงตามลำดับหัวข้อประเด็น หาความเชื่อมโยงกับเอกสารที่เกี่ยวข้องและนำเสนอผลการศึกษารูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของคนที่ย้ายในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ดังนี้

1. ผู้นำที่เป็นประชาชนในชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน และนำมาปรับใช้กับคนในสถาบันครอบครัว มีสภาพที่พึ่งพาตนเอง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายไม่ถือตัว มีอาชีพในชุมชนส่วนมากจะทำการเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย ตามลำดับ พอสรุปผลการศึกษาในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านเศรษฐกิจ คนในชุมชนบ้านหัวอ่าว มีความเป็นอยู่เรียบง่าย มีการประกอบสัมมาอาชีพหลัก คือ การเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่และเลี้ยงสัตว์ มีอาชีพสำรองคือ ค้าขาย รับราชการ และรับจ้างทั่วไป จะมีความเป็นอยู่แบบพึ่งพาตนเองได้ มีความประหยัดอดออมไม่ฟุ้งเฟ้อ เพื่อให้พ้นจากความยากจนให้มีฐานะพอมี พอกินและสัมมาอาชีพที่เรียบง่าย ประหยัดอดออมไม่ฟุ้งเฟ้อและฟุ่มเฟือย และมีการยึดทางสายกลางรู้จักพอ พอดีและพอใจ รู้จักพอประมาณ และพอใจในสิ่งที่ตนมีจะเห็นได้จากสถาบันครอบครัวในชุมชนมีการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวในครัวเรือนของตนถึงจะมีเนื้อที่น้อยและเนื้อที่มีจำกัดส่วนมากก็จะนำไปปลูกในครัวเรือนของตนเพื่อให้พอมีพอกินในการดำเนินชีวิตในสังคม หากครอบครัวใดมีเนื้อที่มากมายก็จะทำการเพาะปลูกเพื่อเก็บผลผลิตไว้ขายนำรายได้มาสู่ครอบครัวของตน และเลี้ยงสัตว์เพื่อนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ให้แก่ครอบครัวและเลี้ยงไว้กินเป็นอาหาร เช่น เป็ด ไก่ เพื่อเก็บไว้กินเนื้อและกินไข่ในยามจำเป็น

1.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรมในชุมชน ผู้ศึกษาได้สังเกตดูคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน และนำมาความรู้ดังกล่าวมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตนในสถาบันครอบครัว เมื่อปี พ.ศ. 2550 จากสภาพของสังคมในสถาบันในครอบครัวในชุมชนบ้านหัวอ่าว มีการเกื้อกูลกันและ

ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความสามัคคีมีการร่วมมือร่วมใจกันช่วยเหลืองานประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน สืบต่อกันมาเป็นอย่างดี เช่น งานประเพณีบุญบั้งไฟ งานประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น คนในสถาบันครอบครัว ร่วมสืบสานประเพณีอันดีงามมาโดยตลอด บางครอบครัวจะช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านการจัดงานไม่ว่า เป็นงาน บุญกฐิน งานบุญผ้าป่า งานบวชนาค เป็นต้น พอรู้ที่บ้านไหนจะทำบุญจะรวมตัวกันมาช่วยงานอย่างเต็มที่ เช่น ส่งตัวแทนของครอบครัวมาตกแต่งบ้านงาน จัดสถานที่ในบ้านงาน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ ไม่จำเป็นต้องไปบอกเล่าเหมือนแต่ก่อนพอรู้ว่ามีบ้านไหนจะทำบุญประเพณีก็จะส่งตัวแทนในครอบครัวมาช่วย ของที่ใช้ในงาน เช่น กล้วย อ้อย มะละกอ ทุกคนจะนำติดไม้ติดมือมาร่วมทำบุญด้วยจึงกลายมาเป็นวัฒนธรรม อันดีงามแล้ว

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม คนในชุมชนบ้านหัวอ่าว มีความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องของ ความพอเพียง ซึ่งจะหมายถึง ความพอประมาณ พอเหมาะกับสภาพของตน ประกอบสัมมาอาชีพที่สุจริต มีความขยัน อดทนไม่เบียดเบียนใครและไม่เบียดเบียนตนเอง รู้จักพอมีพอกควรกับสิ่งแวดล้อมคือไม่โลภ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมตลอดจนระบบภูมิคุ้มกัน หลักความพอเพียงที่สำคัญของสถาบันครอบครัวในชุมชนบ้าน หัวอ่าว คือการมีเหตุผลพอประมาณและสร้างระบบคุ้มกันด้วยวิธีการออม และโดยการเริ่มทำบัญชีครัวเรือน รายรับ รายจ่ายของสถาบันครอบครัวจึงได้พบว่าปัญหาของครอบครัวคือ ภาระหนี้สินที่มีอยู่ ทำให้ภาระหนี้ ที่มีเริ่มหมดไปทีละน้อยทีละน้อยและมีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการจัดทำงานอาชีพในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มแม่บ้าน ในการผลิตตลอดจนจากใบเตยจนมีฝีมือขึ้นชื่อในหมู่บ้านทำให้มีลูกค้าสนใจ และมาติดต่อขอซื้อไปขายใน หมู่บ้านต่าง ๆ และกลุ่มแม่บ้านจัดนำไปขายส่งในตลาดในชุมชนและตลาดในจังหวัดนครปฐม จนสามารถ ทำเป็นรายได้ของกลุ่มแม่บ้านที่ขึ้นชื่อชนิดหนึ่งในหมู่บ้าน ทำให้เกิดรายได้ของกลุ่มแม่บ้านอีกด้านหนึ่ง

1.4 ด้านการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ พบว่า ชุมชนบ้านหัวอ่าวที่จัดทำบัญชีรายจ่าย-รายรับของ ครอบครัวเพื่อทำการตรวจสอบถึงสถานการณ์ในการใช้จ่ายเงินของครอบครัวตนเอง เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าผงซักฟอก ค่านมลูก เป็นต้น ส่วนในเรื่องของรายรับหรือรายได้ นั้น เช่น ผลผลิตจากการขายสินค้า ค่าอาหาร ค่าขายผลไม้และผักสดต่าง ๆ แต่ละครอบครัวจะมีรายได้ประมาณปีละ 50,000 บาทถึง 100,000 บาท นอกจากนั้นแต่ละครอบครัวยังได้ทำการปลูกพืชผักไว้กินเองเพื่อลดรายจ่าย พึ่งพาตนเองได้และถือว่าการทำบัญชีรายจ่าย – รายรับ ถือว่าเป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวให้เหมาะสมกันระหว่าง รายจ่ายและรายรับ เพื่อช่วยให้เกิดความคล่องตัวของการใช้เงิน ยังเป็นการปลูกฝังให้เป็นนิสัยในการออมเงิน และการเก็บเงินเพื่อใช้จ่ายในยามจำเป็น และรู้จักการใช้จ่ายเงินและใช้ของที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่าไม่ใช้จ่าย สรุ่ยสุร่าย เพราะว่าเราได้เรียนรู้

1.5 ด้านการจัดการครอบครัว พบว่า ผู้นำในสถาบันครอบครัวได้นำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ในชุมชน และนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันแล้วผลที่เกิดขึ้นคือ การทำให้ครอบครัวเป็นครอบครัวที่มีเหตุผล เพิ่มมากขึ้น ครอบครัวมีความพออยู่พอกิน มีจิตใจอบอุ่นอารีรู้จักจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยจะสังเกตจากการนำหลัก เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับคนในครอบครัวทำให้ครอบครัวของตนรู้จักใช้เหตุผล รู้จักคิดรู้จักประเมินศักยภาพ

ของตนเอง ว่าสามารถที่จะดำเนินการอะไรได้บ้าง เพราะมีสมุดบัญชีรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือนคอยเปิดดูว่าขณะนี้เรามีฐานะการเงินอย่างไรบ้างและสิ่งที่จำเป็นของเรากับสภาพที่เราเหลืออยู่มันสามารถที่จะจุนเจือเกื้อหนุนกันไปนานเท่าไร ครอบครัวมีความสุขมากเพราะญาติพี่น้องมีอาหารอะไรก็จะนำมาส่งส่วยให้กันและกันและแลกเปลี่ยนกัน ตั้งแต่สถาบันครอบครัวของตนเองได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนและนำมาใช้ในการดำรงชีวิตแล้ว ทำให้ครอบครัวของตนเองมีการงานดีขึ้นมีอาหารการกินไม่ขาดแคลนแต่เพียงพออยู่พอกิน มีเพื่อนในชุมชนที่มาพูดคุยพบปะสังสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ครอบครัวมีชีวิตที่ดีขึ้น มีพออยู่พอกิน ไม่ต้องดิ้นรนต่อสู้เหมือนสมัยก่อนจิตใจก็ดีขึ้น

1.6 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า คนชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนและกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้างจัดขึ้นทุกกิจกรรม เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีลอยกระทงงานแห่เทียนพรรษา ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น งานที่จัดขึ้นมี 2 รูปแบบ คือ แบบช่วยด้านแรงงานในการทำงานและช่วยแบบช่วยในการสมทบอุปกรณ์และสิ่งของ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชน ฝ่ายต่าง ๆ เช่น กรรมการฝ่ายสนับสนุนงานกิจกรรม ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายการศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำในสถาบันครอบครัวในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐมให้ความสำคัญและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติได้น้อยลง เนื่องจากผู้นำสถาบันครอบครัวในปัจจุบันเป็นเด็กหนุ่มที่มีอายุน้อยและไม่มากและมีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบไม่สูงนัก ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา และไม่สามารถประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาและความต้องการของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ควรให้สถาบันครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นำสถาบันครอบครัวและชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้างมีบทบาทให้การสนับสนุนนโยบายและงบประมาณ และควรส่งเสริมการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างจริงจังให้เป็น และ ควรหาวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ

องค์ความรู้ใหม่

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ ต้องส่งเสริมในเรื่องความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งเรื่องการทำงานเกษตร เรื่องของจิตใจการมีส่วนร่วม เศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้คนในชุมชนสามารถดำเนินชีวิตทางสายกลางได้อย่างมีความเป็นเหตุเป็นผล ดำเนินชีวิตด้วยความตั้งมั่นในคุณธรรมจริยธรรม

อดทน ขยันหมั่นเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเองและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ คนในชุมชนบ้านหัวอ่าว มีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน มีการประกอบสัมมาอาชีพหลัก คือ การเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่และเลี้ยงสัตว์ มีอาชีพสำรองคือ ค้าขาย รับราชการ และรับจ้างทั่วไป จะมีความเป็นอยู่แบบพึ่งพาตนเองได้ มีความประหยัดอดออมไม่ฟุ้งเฟ้อ เพื่อให้พ้นจากความยากจนให้มีฐานะพอมี พอกินและสัมมาอาชีพที่ยั่งยืน ประหยัดอดออมไม่ฟุ้งเฟ้อและฟุ่มเฟือย และมีการยึดทางสายกลางรู้จักพอ พอดีและพอใจ รู้จักพอประมาณ และพอใจในสิ่งที่ตนมีจะเห็นได้จากสถาบันครอบครัวในชุมชนมีการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวในครัวเรือนของตนถึงจะมีเนื้อที่น้อยและเนื้อที่มีจำกัดส่วนมากก็จะนำไปปลูกในครัวเรือนของตนเพื่อให้พอมีพอกินในการดำเนินชีวิตในสังคม หากครอบครัวใดมีเนื้อที่มากมายก็จะทำการเพาะปลูกเพื่อเก็บผลผลิตไว้ขายนารายได้มาสู่ครอบครัวของตน และเลี้ยงสัตว์เพื่อนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ให้แก่ครอบครัวและเลี้ยงไว้กินเป็นอาหาร เช่น เป็ด ไก่ เพื่อเก็บไว้กินเนื้อและกินไข่ในยามจำเป็น สอดคล้องกับการศึกษาของ Maharutsakul, and Phumturi (2021) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านเศรษฐกิจ คนในชุมชนมีอาชีพมั่นคง มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพและมีเงินออม สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศมีความสมดุล

ด้านสังคมและวัฒนธรรมในชุมชน ผู้ศึกษาได้สังเกตดูคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน และนำมาความรู้ดังกล่าวมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตนในสถาบันครอบครัวเมื่อปี พ.ศ. 2550 จากสภาพของสังคมในสถาบันในครอบครัวในชุมชนบ้านหัวอ่าว มีการเกื้อกูลกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความสามัคคีมีการร่วมมือร่วมใจกันช่วยเหลืองานประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนสืบต่อกันมาเป็นอย่างดี เช่น งานประเพณีบุญบั้งไฟ งานประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น คนในสถาบันครอบครัวร่วมสืบสานประเพณีอันดีงามมาโดยตลอด บางครอบครัวจะช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านการจัดงานอย่างเต็มที่ เช่น งานบุญกฐิน งานบุญผ้าป่า งานบวชนาค เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Maharutsakul, and Phumturi (2021) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านสังคม ทำให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพกายและจิตที่ดี อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร วิเคราะห์ปัญหาและวางแผนพัฒนาร่วมกัน สังคมชุมชนมีความสุข ครอบครัวมีความอบอุ่นเกิดความรักในถิ่นฐาน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม คนในชุมชนบ้านหัวอ่าว มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของความพอเพียง ซึ่งจะหมายถึง ความพอประมาณ พอเหมาะกับสภาพของตน ประกอบสัมมาอาชีพที่สุจริต มีความขยัน

อดทนไม่เบียดเบียนใครและไม่เบียดเบียนตนเอง รู้จักพอมีพอกควรกับสิ่งแวดล้อมคือไม่โลภ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมตลอดจนระบบภูมิคุ้มกัน หลักความพอเพียงที่สำคัญของสถาบันครอบครัวในชุมชนบ้านหัวอ่าว คือ การมีเหตุผลพอประมาณและสร้างระบบคุ้มกันด้วยวิธีการออม และโดยการเริ่มทำบัญชีครัวเรือน รายรับ รายจ่ายของสถาบันครอบครัวจึงได้พบว่าปัญหาของครอบครัวคือ ภาระหนี้สินที่มีอยู่ ทำให้ภาระหนี้ที่มีเริ่มหมดไปทีละน้อยทีละน้อยและมีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ในการจัดทำงานอาชีพในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มแม่บ้านในการผลิตตลอดจนจากใบเตยจนมีฝีมือขึ้นชื่อในหมู่บ้านทำให้มีลูกค้าสนใจ และมาติดต่อขอซื้อไปขายในหมู่บ้านต่าง ๆ และกลุ่มแม่บ้านจัดนำไปขายส่งในตลาดในชุมชนและตลาดในจังหวัดนครปฐม จนสามารถทำเป็นรายได้ของกลุ่มแม่บ้านที่ขึ้นชื่อชนิดหนึ่งในหมู่บ้าน ทำให้เกิดรายได้ของกลุ่มแม่บ้านอีกด้านหนึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ Phanpho, and Hanchana (2021) ได้ศึกษาเรื่อง การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านโคก อำเภอสวรรคต จันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ควรยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง และปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ถูกกฎหมาย ประพฤติตนตามหลักศาสนา

ด้านการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ พบว่า ชุมชนบ้านหัวอ่าวที่จัดทำบัญชีรายจ่าย-รายรับของครอบครัว เพื่อทำการตรวจสอบถึงสถานการณ์ในการใช้จ่ายเงินของครอบครัวตนเอง เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าผงซักฟอก ค่านมลูก เป็นต้น ส่วนในเรื่องของรายรับหรือรายได้นั้น เช่น ผลผลิตจากการขายสินค้า ค่าอาหาร ค่าขายผลไม้และผักสดต่าง ๆ แต่ละครอบครัวจะมีรายได้ประมาณปีละ 50,000 บาทถึง 100,000 บาท นอกจากนั้นแต่ละครอบครัวยังได้ทำการปลูกพืชผักไว้กินเองเพื่อลดรายจ่าย พึ่งพาตนเองได้และถือว่าการทำบัญชีรายจ่าย – รายรับ ถือว่าเป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวให้เหมาะสมกันระหว่างรายจ่ายและรายรับ เพื่อช่วยให้เกิดความคล่องตัวของการใช้เงิน ยังเป็นการปลูกฝังให้เป็นนิสัยในการออมเงิน และการเก็บเงินเพื่อใช้จ่ายในยามจำเป็น และรู้จักการใช้จ่ายเงินและใช้ของที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่าไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ Kachayuth (2020) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับผลลัพธ์การพัฒนาท้องถิ่น ตำบลแก้งแก อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับผลลัพธ์การพัฒนาท้องถิ่น พบว่า สมาชิกในชุมชนควรรู้จักประมาณตน ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินตัวเป็นหลัก

ด้านการจัดการครอบครัว พบว่า ผู้นำในสถาบันครอบครัวได้นำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน และนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันแล้วผลที่เกิดขึ้นคือ การทำให้ครอบครัวเป็นครอบครัวที่มีเหตุผลเพิ่มมากขึ้น ครอบครัวมีความพออยู่พอกิน มีจิตใจอบอุ่นอารีรู้จักจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยจะสังเกตจากการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับคนในครอบครัวทำให้ครอบครัวของตนรู้จักใช้เหตุผล รู้จักคิดรู้จักประเมินศักยภาพของตนเองว่าสามารถที่จะดำเนินการอะไรได้บ้าง เพราะมีสมุดบัญชีรายรับ – รายจ่ายของครัวเรือนคอยเปิดดูว่าขณะนี้เรามีฐานะการเงินอย่างไรบ้างและสิ่งที่จำเป็นของเรา กับสภาพที่เราเหลืออยู่มั่นใจว่าเราสามารถที่จะจุนเจือเกื้อหนุนกัน

ไปนานเท่าไร ครอบครัวมีความสุขมากเพราะญาติพี่น้องมีอาหารอะไรก็จะนำมาส่งส่วยให้กันและกันและแลกเปลี่ยนกัน ตั้งแต่สถาบันครอบครัวของตนเองได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชนและนำมาใช้ในการดำรงชีวิตแล้ว ทำให้ครอบครัวของตนเองมีการงานดีขึ้นมีอาหารการกินไม่ขาดแคลนแต่เพียงพอยู่พอกิน มีเพื่อนในชุมชนที่มาพูดคุยพบปะสังสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ครอบครัวมีชีวิตที่ดีขึ้น มีพอยู่พอกิน ไม่ต้องดิ้นรนต่อสู้เหมือนสมัยก่อนจิตใจก็ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Phanpho, and Hanchana (2021) ได้ศึกษาเรื่อง การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านโคก อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการศึกษาพบว่า ควรดำเนินชีวิตโดยยึดหลักสายกลาง พึ่งตนเองเป็นหลัก ควรตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งจำเป็น ไม่ก่อหนี้โดยไม่จำเป็น และควรจัดทำบัญชีครัวเรือนและเก็บออมรายได้ส่วนหนึ่งไว้ใช้ในยามจำเป็น

ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า คนชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนและกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้างจัดขึ้นทุกกิจกรรม เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีลอยกระทง งานแห่เทียนพรรษา ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น งานที่จัดขึ้นมี 2 รูปแบบ คือ แบบช่วยด้านแรงงานในการทำงานและช่วยแบบช่วยในการสมทบอุปกรณ์และสิ่งของ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมในชุมชน ฝ่ายต่าง ๆ เช่น กรรมการฝ่ายสนับสนุนงานกิจกรรม ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายการศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Klinubon (2019) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอกาบัง จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอกาบัง จังหวัดราชบุรีทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านที่ต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำในสถาบันครอบครัวในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ให้ความสำคัญและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติบ้างน้อยลง เนื่องจากผู้นำสถาบันครอบครัวในปัจจุบันเป็นเด็กหนุ่มที่มีอายุน้อยและไม่มากและมีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบไม่สูงนัก ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหา และไม่สามารถประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Klinubon (2019) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอกาบัง จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้นำชุมชนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และคนในชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดีชุมชนมีการรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนจนเกิดเป็นเครือข่าย มีการจัดตั้ง ศูนย์การเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นแบบอย่างในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาและความต้องการของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ควรให้สถาบันครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นำสถาบันครอบครัวและชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางช้างมีบทบาทให้การสนับสนุนนโยบายและงบประมาณ และควรส่งเสริมการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างจริงจังให้เป็น และควรหาวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ สอดคล้องกับการศึกษาของ Saelee (2019) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลากลางจังหวัด นครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ปัญหาชีวิต ควรส่งเสริมให้บุคลากรทำแผนการใช้จ่ายเงิน ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด พอเพียงตามอัตภาพ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ทีมงานและควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติธรรม ฝึกสมาธิ

สรุป

สภาพปัจจุบันของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน ผู้นำที่เป็นประชาชนในชุมชนบ้านหัวอ่าว ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในชุมชน และนำมาปรับใช้กับคนในสถาบันครอบครัว มีสภาพที่พึ่งพาตนเอง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายไม่ถือตัว มีอาชีพในชุมชนส่วนมากจะทำการเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย ปัญหาและอุปสรรคของคนในชุมชนบ้านหัวอ่าว นั้นผู้นำในสถาบันครอบครัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงต้องเป็นผู้ชอบทำงานหนัก มีความซื่อสัตย์สุกสนานกับการเรียนรู้ชอบสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับตนเองและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมซึ่งในปัจจุบันนี้วันที่ขาดแคลนมากขึ้น เพราะผู้นำสถาบันครอบครัวจะเป็นเด็กหนุ่มที่มีอายุน้อยไม่มากและมีวุฒิภาวะและความรับผิดชอบไม่สูงนัก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ควรให้ประชาชนในชุมชนและในสถาบันครอบครัวมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นำสถาบันครอบครัวและชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงจัดความยากจนสร้างวินัยในการใช้จ่ายและการป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

1.2 ควรมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้ผู้นำในสถาบันครอบครัว เพื่อจะนำไปปรับใช้กับสถาบันครอบครัว และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง

1.3 ควรเผยแพร่ความสำเร็จของสถาบันครอบครัวในชุมชนที่ประสบผลสำเร็จที่ได้ปฏิบัติ สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาผลที่เกิดจากการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนากิจกรรมของสถาบันครอบครัวเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบชุมชนที่มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในสถาบันครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จ

References

- Bangchang Subdistrict Administrative Organization (2016). *Ban Hua Ao Prototype Sufficiency Economy Village*. Samut Songkhram: Bangchang Subdistrict Administrative Organization.
- Chuamueangphan, A. (2008). Sufficiency Economy: Survival of the Thai Economy. *Maejo Journal Review*, 8(2), 66.
- Kachayuth, S. (2020). *Sufficiency Economy Philosophy and the Result of Local Development in Kaeng Kae Sub District Kosum Phisai District, Maha Sarakham Province*.
- Klinubon, S. (2019). *The Study Of Participation Of Community Contributed To The Success Of Community Development Guided By The Philosophy Of Sufficiency Economy At Banhuakhaojeen, Tambon Hoyyangtone, Paktor District, Ratchburi Province*. (Master's Thesis). Silpakorn University. Bangkok.
- Maharutsakul, P. & Phumturian, S. (2021). The Development Format Underlying Community Sufficiency Economy Model “Happiness Community” In Nakhonsawan Province. *Journal of Social Science and Buddhist Anthropology*, 6(4), 307-323.
- Office of the National Economic and Social Development Council (2014). *Sufficiency Economy Model Village, Ban Hua Ao, Village No. 5, Bang Chang Subdistrict, Sam Phran District, Nakhon Pathom Province*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council.
- Office of the Royal Development Projects Board. (2007). *What is Sufficiency Economy Philosophy?* Bangkok: Office of the Royal Development Projects Board.
- Phanpho, J., & Hanchana, C. (2021). Implementation On Philosophy of Sufficiency Economy For People Of Bangkok Sub-District Municipality In Suwannakhuha District Nongbua Lamphu Province. *Journal of Buddhamagga*, 6(2), 42-51.

- Phatthanamanee, P. (2018). *Guidelines for the Development of Living Promotion According to the Sufficiency Economy Philosophy of Ban Mai Fat People, Sikao District, Trang Province*. Faculty of Science and Technology. Fisheries Rajamangala University of Technology Srivijaya.
- Phuhongthong, C. & Uwanno, T. (2009). Sufficiency Economy Philosophy and Subjective Happiness in Farmers. *Journal of Development Administration Science*, 49(1), 147-165.
- Saelee, P. (2019). An Application Of Sufficiency Economy For Living Lives Of Officers In Nakhon Si Thammarat City Hall. *Journal of Buddhistic Sociology*, 4(1), 54-72.
- The Chaipattana Foundation. (2010). *Sufficiency Economy*. Bangkok: *The Chaipattana Foundation*. (Master's Thesis). Rajabhat Maha Sarakham University, Sarakham.